

Tématem předkládané práce je vztah agonismu a demokracie. Práce se snaží obhájit tezi, že určité problematické aspekty současných liberálních demokracií nemají svůj původ pouze ve změně sociálních podmínek (objevení se masové demokracie, nárůst komplexnosti moderních společností), které učinily původní demokratické ideály nerealizovatelnými, ale že jejich původ spočívá v zapomenutí na agon. Tento agon je chápán jako konstitutivní rys demokratické společnosti a jeho zapomenutí je v práci chápáno jako nikoli náhodné. Tuto tezi se snažím obhájit prostřednictvím výkladu dialogu mezi populistickým republikanismem (Machiavelli) a republikanismem elitářským (Guicciardini) jako zdrojů moderní demokratické tradice. Práce ukazuje, že v Machiavelliho politické teorii jsou přítomny dva druhy agonu - agon pragmatický, jehož podstatou je konflikt jako základní forma sociální koheze, a agon strategický, jehož podstatou je troufalé egalitářství, jímž se občané druhého řádu domáhají rovnosti na občanech prvního řádu - a že jejich vzájemná kombinace tvoří nejenom osu Machiavelliho pojetí politična ale i svobodné republiky a demokracie. Proti tomuto pojetí je postaven rozbor Guicciardiniho elitářského republikanismu. Tento rozbor ukazuje, jednak jakým způsobem je požadavek rovnosti strategického agonu falšován a nahrazován stvrzením nerovností, jednak ukazuje nápadnou podobnost mezi elitářským republikanismem a schumpeterovským kompetitivním elitismem, který je obecně považován za realistický model současných liberálních demokracií. Toto srovnání Machiavelliho a Guicciardiniho zároveň ukazuje, že ústředním momentem rozdílného přístupu k agonu v obou teoriích je pojem reprezentace. Zatímco Guicciardiniho a Schumpeterovo elitářské pojetí reprezentace zdůrazňuje distinkci mezi reprezentanty a reprezentovanými a činí tak reprezentanta nezávislým na vůli reprezentovaných, čímž zcela eliminuje z politiky strategický agon, Machiavelliho populistická reprezentace je institucionalizací konfliktu a agonu, což činí reprezentaci více responzivní.